

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 89. Jesuitarum molimina pro obtinendo reditu ad Venetam ditionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Sæc. XVII. Junii vicissim accerrimus eorum hostis
 A. C. 1623. Blasius Paschal primam lucem aspexit,
 qui sub nomine Ludovici Montaltii fa-
 mosas Provinciales literas ab Universi-
 tate Burdegalensi approbatas edidit.

§. LXXXIX.

*Jesuitarum molimina pro obtinendo
 reditu ad Venetam ditionem.*

*Meteran.
 Hist. Belg.
 lib. 43.
 Discors. Ari-
 stocr. Jopr. il
 Gov. di Ve-
 net. p. 221.
 Lotich. rer.
 germ. l. 12.
 cap. 6.*

Hoc item anno Jesuitæ, qui apud
 Ludovicum XIII. Franciæ Regem
 gratia & auctoritate plurimum vale-
 bant, tam importune ejusdem Regis
 aures pulsabant, ut tandem hic Cær-
 reum Marchionem ad Reipublicæ Ve-
 netæ Ducem, Proceresque decerneret,
 qui Jesuitas anno millesimo sexcentesi-
 mo sexto Venetiis ejectos rursus recipi
 peteret: „Ast Veneti Legato responde-
 „runt, se satis compertum habere,
 „quod Jesuitæ litium, bellique semina
 „inter Christiani Orbis Principes spar-
 „gerent, eapropter se perpetuam olim
 „tulisse legem, vi cujus ejusmodi dis-
 „sidii fomitem a sua Republica amoliri
 „intenti, hanc malorum & periculo-
 „rum communem lernam, hydriam-
 „que e finibus ejicere, hasque in-
 „quietas cervices exterminare decre-
 „vissent. Hæc ergo sententia, cum
 „sibi firma fixaque, ac perpetua esset,
 „malle

„malle se occasionem viamque aliam Sæc. XVII.
 „inire, qua Regi gratificari possent., A. C. 1623.
 Nec benignior successus arridebat con-
 natibus Carasæ Nuntii Apostolici, qui
 Pontificis nomine in Jesuitarum favo-
 rem Venetos Proceres amice interpel-
 labat: Re enim in Senatu propofita
 Senatorum quidam hæc opposuit: „fi
 „Jesuitæ in patriam redire permitteren-
 „tur, ingens Reipublicæ damnum suo
 „tempore imminere possit; omnibus
 „enim sat nota est ipsorum cupiditas,
 „questusque studium: Hispaniæ Regna,
 „& Austriacæ Domus ditiones in Ger-
 „mania per Jesuitarum divitias ex-
 „haustæ languent, & in omnibus, ubi
 „morantur locis, deprehenditur crude-
 „litas genitorum, qui ut sua bona in
 „Jesuitas prodigant, proprios filios ad
 „egestatem & mendicitatem redigunt.
 „Insuper hi Patres arctam summo Pon-
 „tifici obedientiam jurant, unde in
 „propriis nostris domibus hostes nu-
 „triemus: quinimo sua conscientias
 „moderandi arte enervabunt illa de-
 „creta, quæ ad Reipublicæ salutem
 „conferrent: num eam doctrinam, il-
 „lamque externam bonitatis speciem
 „attendamus, propter quam alii illos
 „recipere movebantur? cum tamen per
 „hanc & illam cujuslibet animo domi-
 „nabuntur, & nullus erit, qui non
 X x 2 „fate-

Sæc. XVII. „fateri cogetur, quod sensim speciosis
 A. C. 1623. „cujusdam Jesuitæ verbis fuerit per-
 „suasus, pellectus, ac deceptus. Quan-
 „ta est facundiæ virtus, quam ipsi spe-
 „cialiter profitentur? Credunt multi,
 „quod societatem revocando Scientia
 „& Christiana pietas in Republica re-
 „suscitanda sit, perinde ac si ibidem
 „per omnes annos, quibus a nostra
 „ditione exularunt Jesuitæ, nec viri
 „docti, nec homines pii & sancti inter
 „nos fuissent numerati: Falluntur hi,
 „me hercle! ipsa enim experientia do-
 „cet, quod in universa Europa repe-
 „riri haud possit Provincia, in qua
 „plures Viri docti sint, & fides Catho-
 „lica magis floreat, quam in nostra:
 „si autem advocabimus Jesuitas, nos
 „ipsi viam obstruemus illis Viris in
 „omni Scientiarum genere versatissi-
 „mis, qui nos hucusque erudierunt;
 „hic enim usitatus est Jesuitarum mos,
 „ut omnes, qui eorum doctrinas non
 „amplectuntur, pro idiotis habeant.
 „In patria nostra habuimus Patavinum
 „Gymnasium ab omnibus totius Mundi
 „Nationibus frequentatum, quin Jesui-
 „tarum opera indignissemus; exerce-
 „bantur passim innumera pietatis exer-
 „citia absque Loyolistarum exhortatio-
 „nibus, & in nostris Cathedris audie-
 „bantur toto orbe celebratissimi Con-
 „cionæ

„cionatores absque Jesuitis Prædican- Sæc. XVII.
 „tibus: ut quid ergo novos hosce ho- A. C. 1623.
 „mines quæramus? novitates semper
 „damnum ingens Rebuspublicis affer-
 „re solebant: Denique ab omnibus Prin-
 „cipibus inconstantæ argueremur, qui
 „tamen hucusque omnia nostra decreta
 „tanquam mutationi nunquam obno-
 „xia admirati sunt., His aliisque ra-
 „tionibus Senator Duci, ceterisque Pro-
 „ceribus Venetis Societatis revocatio-
 „nem dissuadebat.

§. XC.

*Novi motus in Francia ab Hugono-
tis suscitati.*

Quantumvis Ludovicus XIII. Fran- Gramond
 ciæ Rex in favorem Hugonota- Histor. Gal
 rum, uti petierant, Nannetense edi- lib. 13.
 ctum innovasset, datisque Mense Mar- Daniel hist.
 tio ad Rohanæum Ducem literis polli- de France
 citus esset, quod eisdem plene satis- t. 10. p. 23.
 facturus esset, dummodo debitum Regi Serres
 suo obsequium præstarent, ac juxta Franc. Hist.
 pacis leges recens constructa propugna- p. 1003.
 cula diruerent, quinimo vicissim Rex
 spondisset, quod Ludoviceam seu
 Pompeii Terragonii arcem, quam in
 Rupellensi ora extruxisset, solo æqua-
 turus esset, eaque de causa Rupellen-
 sibus legatis, qui hujus arcis ruinam